

[Lange.]

af andre ærede Talere, vil ligeledes medvirke til en Stigning i Priserne. Indskrænkningen af Besætningerne skaber ogsaa Pengerigelighed, Udtømningen af Lagrene virker i samme Retning, og alt dette medfører en Stigning i Priserne. Den Overskudsudførsel, som vi i Øjeblikket har, og som giver sig det Udslag, at Nationalbankens udenlandske Tilgodehavender stiger, og at der som Følge deraf pumpes Penge ud i Befolkningen, er ogsaa en af de Ting, der medfører en kunstig Pengerigelighed, som bliver større ved, at vi ikke har Mulighed for at faa ret mange fremmede Varer ind i Landet. Dertil kommer, at der hos mange Mennesker vil være en Frygt for Nedgang i Kroneværdien — forhaabentlig en ubegrundet Frygt. For øvrigt er det jo meget vanskeligt i Øjeblikket at vurdere disse Forhold. For hvad er det, der sker? Som vi nu er afspærret og ikke har nogen egentlig Valuta-Forbindelse med andre Lande, er det vanskeligt at svare paa, om det er Priserne, der stiger, eller Kronen, der gaar ned. Men ikke des mindre maa man regne med, at der hos mange Mennesker findes en Frygt for Nedgang i Kroneværdien, og at der derfor vil være Mennesker, som ikke under normale Forhold vilde give sig af med at købe Landejendomme, men som under den nuværende Situation tror at kunne redde noget ved at anbringe Kapital i Landejendomme.

Alt dette vil naturligvis medføre en Stigning i Landejendomspriserne, som ikke har noget som helst med Tinglysningen af Prioriteterne i de paagældende Landejendomme at gøre. At en Lov som denne vil gøre det lettere for dem, der har Kapital at anbringe, at faa en Landejendom, end det vil være for den Ungdom, der først og fremmest har sin Arbejdskraft, sin Dygtighed at sætte ind, er ogsaa givet. Derfor er jeg enig med de Folk inden for Partiet Venstre, som efter den ærede Ordførers Udtalelser har den Opfattelse, at Loven kan komme til at medføre Vanskeligheder for den Ungdom, der skal tage Opgaverne op inden for Landbruget. For det er jo saaledes, at hvor stort et Laan der kan gives i en Ejendom, ikke mindst i en Landejendom, kun delvis er afhængigt af Ejendomsskyldværdien. Brugerens Flid, Dygtighed og Sparsommelighed vil i mange Tilfælde være helt afgørende. Man kan i en Ejendom — det gælder for øvrigt baade Landejendomme og Byeendomme — laane paa selve Ejendommen et Kreditforeningslaan og maaske et Hypotekforeningslaan,

men de Laan, der kommer efter, laanes ikke paa Ejendommen. Et Kreditforeningslaan skal udmaales saa forsigtigt, at Ejendommen i forringet Tilstand, med formindsket Inventar og Besætning, alligevel yder Sikkerhed for Kreditforeningslaanet, men de Laan, der kommer efter dette Laan, laanes særlig for Landejendommenes Vedkommende først og fremmest i Tillid til Brugerens Flid og Dygtighed. Derfor er det tvivlsomt, om man kan sætte Belaaningsmulighederne i en Ejendom, særlig i en Landejendom, i Forbindelse med Ejendomsskyldvurderingen, uden at man i visse Tilfælde kommer til at gøre Skade, ikke mindst fordi Ejendomsskyldvurderingerne er saa højst uensartede; de kan selv paa den samme Egn være meget uensartede, og de er det i Særdeleshed i de forskellige Dele af Landet.

Det maa være et Udslag heraf, naar man i det foreliggende Lovforslag efter den Ændring, der blev foretaget i det andet høje Ting, har gjort den Sondring mellem Byeendomme og Landejendomme, at man giver Ret til en Belaaning paa 100 pCt. af Ejendomsskyldvurderingen plus Besætning og Inventar i Landejendomme, men kun paa 90 pCt. i Byeendomme, skønt Besætning og Inventar i højere Grad end selve Ejendommen kan forringes og formindskes. Det er jo en af de Vanskeligheder, der er ved Lovforslaget, at Ejendomsskylden ikke er noget virkelig fast Værdigrundlag at bygge paa.

Naar jeg er skeptisk over for, om de foreslaaede Bestemmelser kan medføre det, man tilsigter, at hindre usund Prisstigning og Gældsstiftelse, er det, fordi jeg er meget bange for, at man vil gaa bort fra de pantsikrede Laan og gaa over til det efter min Mening meget mere usunde og usikre, at de afløses af løse Laan, Kautionslaan og Veksellaan.

Ved Gennemgang af dette Lovforslag har jeg Gang paa Gang tænkt paa en Lovbestemmelse, der blev vedtaget i et af vore Nabolande, hvor der var sket nogle økonomiske Ulykker, og man troede, at man kunde hindre Gentagelser ved at gennemføre en Lovbestemmelse, der hindrede en vis Form for Laan. Dette medførte, at man i det paagældende Land mere end i de andre nordiske Lande kom ind paa at klare sig ved Kautionslaan — endda den Form for Kautionslaan, som efter min Mening er den mest uheldige, hvor en Laantager, som f. Eks. skal købe en Landejendom, faar 5 eller 10 Mennesker til at kautionere for sig og paa den Maade rejser et Laan. Dette bliver betragtet som en Formsag, men det